

s. Magdalena Putyra

Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej w Krakowie

Sprawozdanie z X Dni Muzyki Kościelnej w archidiecezji krakowskiej

Już po raz dziesiąty Dni Muzyki Kościelnej w archidiecezji krakowskiej zgromadziły twórców, wykonawców oraz miłośników muzyki sakralnej. Niezmiernie cieszy fakt, że z roku na rok wydarzenia towarzyszące tym dniom obfitują w nowe treści i formy. Myślą przewodnią tegorocznych obchodów było zagadnienie ekumenizmu w muzyce. Liczne koncerty, kursy, sympozja i konkursy sprawiły, że muzyka różnych wyznań chrześcijańskich skupiła wokół siebie wielu krakowian, jak również gości spoza naszego miasta, archidiecezji, a nawet kraju.

W auli Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej i Archidiecezjalnej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. kard. Franciszka Macharskiego w Krakowie gościliśmy wybitnego organistę i wielkiego znawcę muzyki Johanna Sebastiana Bacha, prof. Christopha Bosserta. Na spotkanie z profesorem z Würzburga przyszło wielu studentów oraz pedagogów. Niektórzy mieli możliwość czynnego uczestnictwa w spotkaniu i doskonalenia swoich umiejętności pod okiem tak wybitnego fachowca. Moją uwagę jako biernego uczestnika kursu przykuły nie tyle wirtuozeria i umiejętności naszego gościa, ile szacunek i pokora wobec muzyki dawnych mistrzów. Dzięki temu wielkie dzieła Johanna Sebastiana Bacha przestały być zawiłym gąszczem gam i pasaży, połączonych ze sobą według kunsztownych zasad harmonii i kontrpunktu, ale objawiły ukryte w sobie treści teologiczne i prawdy wiary. W tym miejscu należy również podkreślić bardzo dobre tłumaczenie z języka niemieckiego pana Filipa Presseisena, bez którego nie zrozumielibyśmy zawiłych muzycznych zwrotów.

W Akademii Muzycznej w Krakowie zgromadzili się tego dnia przedstawiciele różnych wyznań chrześcijańskich oraz różnych kultur muzycznych, by rozmawiać o muzyce jako płaszczyźnie dialogu międzywyznaniowego w odmiennych tradycjach.

Pierwszym prelegentem był prof. dr hab. Mieczysław Tomaszewski, a tytuł jego wykładu brzmiał *Muzyka wobec sacrum. Rekonesans*. Profesor przeprowadził słuchaczy przez meandry terminologii muzyki sakralnej i religijnej. Dużym

ułatwieniem w zrozumieniu skomplikowanych treści były barwne przykłady muzyczne.

Drugi wykład wygłosił prof. Christoph Bossert z Würzburga (Niemcy). Przybliżył on słuchaczom głębokie teologiczne treści ukryte w III części *Der Clavier-Uebung* Johanna Sebastiana Bacha, wyjaśniając specyficzne zwroty melodyczne, figury retoryczne i symbolikę cyfr u tego kompozytora.

Trzecim prelegentem był francuski organista Brice Montagnoux. W swoim wykładzie poruszył on temat: *Relacja między liturgią, muzyką i budownictwem organowym w Kościele we Francji – od roku 1900 do dziś*. Bardzo obrazowo przedstawił obecną sytuację organisty w swoim kraju z punktu widzenia muzyka praktyka.

Kolejny wykład – *Śpiewając z aniołami. Teologia muzyki prawosławnej* – wygłosił ks. dr Henryk Paprocki, wykładowca Prawosławnego Wyższego Seminarium Duchownego w Warszawie. Poprzez historię muzyki cerkiewnej zostaliśmy wprowadzeni w prawosławną myśl o muzyce jako uczestnictwie w rzeczywistości świata przemienionego i odbiciu piękna samego Boga.

Tematem ostatniego wykładu był ekumeniczny wymiar XLI wydania *Śpiewnika kościelnego* ks. Jana Siedleckiego. Wygłosił go redaktor naczelny tegoż śpiewnika, ks. dr Wojciech Kałamarz CM. Zaprezentowane przez niego przykłady pieśni obejmowały kilka wieków historii, której w zbyt krótkim czasie wykładu nie można było w zupełności przedstawić.

Miłym akcentem było także odśpiewanie *plurimos annos* profesorowi Tomaszewskiemu, który dzień wcześniej obchodził swoje 93. urodziny.

Czym jednak byłyby rozważania o ekumenizmie bez wspólnej modlitwy? Po zakończonej sesji uczestnicy zebrali się w kościele sióstr kanoniczek Ducha Świętego przy ul. Szpitalnej w Krakowie na wspólnym nabożeństwie, któremu przewodniczyli: krakowski liturgista ks. prof. Stefan Koperek CR oraz wikariusz Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Krakowie. Natomiast pieśni protestanckie, prawosławne i katolickie śpiewali studenci Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej w Krakowie.

Już do tradycji Dni Muzyki Kościelnej należy Krakowski Konkurs Młodych Organistów, który w tym roku odbył się po raz siódmy. Zakwalifikowanych zostało 19 młodych muzyków. W czasie konkursu uczestnicy prezentowali obowiązkowo utwory polskich kompozytorów, takich jak: Feliks Nowowiejski, Mieczysław Surzyński czy Marian Sawa. W repertuarze młodych artystów z całej Polski nie mogło również zabraknąć dzieł wielkich europejskich twórców muzyki organowej: Johanna Sebastiana Bacha, Nicolausa Bruhnsa, Maxa Regera czy Petra Ebena. Dwa dni konkursowych zmagani oceniał jury pod przewodnictwem prof. Józefa Serafina. Zwyciężył Adam Zajac z Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia im. Władysława Żeleńskiego w Krakowie.

X Dni Muzyki Kościelnej można z pewnością uznać za prawdziwą *uczcie* duchową. Stało się tak niewątpliwie dzięki muzyce sakralnej, rozbrzmiewającej w krakowskich świątyniach podczas uroczystych Nieszporów czy Eucharystii. Wykonano m.in. *Messe Breve in C*, Charles'a Gounoda oraz *Missa Sanctae Gabrielis Michaela* Haydna. Idea przyświecająca jubileuszowym obchodom wybrzmiała nie tylko we wspólnej liturgii, celebrowanej przez chrześcijan różnych wyznań, ale także za sprawą ekumenicznych koncertów. Dzięki dźwiękom chorału gregoriańskiego i muzyki św. Hildegardy z Bingen słuchacze mogli zapoznać się z tradycją katolicką. Muzykę protestantów zaprezentowano publiczności podczas wykonań kantat i muzyki organowej Johanna Sebastiana Bacha. Rozbrzmiewała również chóralska muzyka cerkiewna skomponowana przez Romualda Twardowskiego. Niezmiernie cieszy fakt, że w obchody Dni Muzyki Kościelnej w archidiecezji krakowskiej wpisały się koncerty muzyki sakralnej, które odbyły się w świątyniach poza ścisłym centrum miasta, a nawet poza Krakowem, np. w Libiążu, Chrzanowie czy Jaśkowicach. Napawa to wielką nadzieją, że także i w przyszłym roku organizatorzy przygotują prawdziwe święto pod patronatem św. Cecylii. W końcu tych kilkanaście dni od lat wpisuje się w liturgiczne wspomnienie patronki muzyki kościelnej, obchodzone w Kościele katolickim 22 listopada.